

BOFOS *info*

ELEKTRONSKI BILTEN SAMOSTALNOG SINDIKATA ZAPOSLENIH U BANKAMA,
OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA SRBIJE

JUN 2010. / IZDANJE BR 7.

SADRŽAJ

- *U fokusu – Proširena sednica Republičkog odbora*
- *Početna konferencija - "Mreža za zdravlje i sigurnost na radu"*
- *Najava - Seminari*
- *Vesti – Savez samostalnih sindikata Srbije*
- *Statistika*
- *Vesti – Ekonomija*

SARADNICI BROJA

- *Mara Erdelj, predsednik RO SS BOFOS*

BOFOS

Formirana antimobbing mreža

U FOKUSU **Proširena sednica Republičkog odbora**

Nova zaduženja

Proširena sednica Republičkog odbora SS BOFOS-a održana je 20. maja 2010 u hotelu Lepenski vir u Donjem Milanovcu. Sednici je prisustvovalo 12 članova Republičkog odbora, dok je sedam članova opravdalo svoje odsustvo. Usvojen je Zapisnik sa sednice RO održane 10.03.2010. kao i Zapisnik sa III Kongresa SS BOFOS održanog 26.03.2010. godine. Usvojena je Odluka o izboru podpredsednika i članova Predsedništva SS BOFOS i Odluka o podeli radnih zaduženja podpredsednika i članova Predsedništva SS BOFOS. Novina je u tome što će se umesto dosadašnja dva podpredsednika Republičkog odbora SS BOFOS - u narednom mandatu - taj broj povećati na četiri. Predsednik i podpredsednici RO SS BOFOS-a imaju sledeća konkretna zaduženja:

Republički odbor SS BOFOS-a

Predsednik Mara Erdelj

- Koordinacija rada Predsedništva i RO SS BOFOS;
- Koordinacija aktivnostima vezanim za međunarodnu saradnju;
- Koordinacija aktivnostima vezanim za realizaciju projekata SS BOFOS-a.

Vladislav Jevtović

- Koordinacija pitanja u vezi sa radno-pravnom zaštitom članstva;
- Koordinacija aktivnosti vezanih za kolektivno pregovaranje;
- Koordinacija rada Odbora na teritoriji.

Pera Božić

- Koordinacija sportskih aktivnosti;
- Koordinacija u rešavanju problema mobinga.

Stanica Šarčanski

- Koordinacija sekcija žena i sekcija mladih;
- Koordinacija aktivnosti iz oblasti društvenog standarda i kulture.

Svetlana Novaković

- Koordinacija organizaciono – tehničkih pitanja.

Konstituisan Nadzorni odbor

Usvojena je Informacija o aktivnostima predsednika i članova Predsedništva u periodu između dve sednice RO SS BOFOS. Nakon informisanja o aktuelnoj situaciji kod članica SS BOFOS dogovoreno je da će za rešavanje aktuelnog problema u Metals banci Sindikat iskoristiti sva dostupna sredstva koja za rezultat imaju postizanje dogovora između Sindikata i poslodavca.

Mara Erdelj: Odbor za grad Beograd biće konstituisan do kraja tekuće godine

Konstituisan je Nadzorni odbor, a za predsednika izabran je Branko Plazinić. Konstituisanje Statutarnog odbora odloženo je za narednu sednicu.

Vladislav Jevtović dao je predlog u vezi novih zaduženja

Na sednici je potvrđeno da će se Odbor za grad Beograd konstituisati do kraja tekuće godine.

Početna konferencija - "Mreža za zdravlje i sigurnost na radu"

Radnik nije trošak koji treba smanjiti, već resurs u koji treba ulagati

Početna konferencija projekta finansiranog iz pretpripravnog fonda IPA 2008 – Civil Society Facility "Mreža za zdravlje i sigurnost na radu", čiji je nosilac „Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga“ iz Hrvatske održana je u Crnoj Gori (Igalo) od 1. do 4. juna. U radu Konferencije učestvovalo je više od 50 predstavnika sindikata, unija poslodavaca, pravne struke, nevladinih organizacija i državnih institucija iz Hrvatske, Srbije, Makedonije i Crne Gore. Jedan od najbitnijih ciljeva Konferencije je osnivanje antimobing mreže koja će omogućiti trajni angažman u prevenciji i ublažavanju mobinga. Učesnici iz Hrvatske, Srbije, Makedonije i Crne Gore objasnili su stanje pravne regulative koja se tiče zaštite od mobinga u svojim zemljama i razmenili iskustva.

Šta su izjavili učesnici iz Srbije:

Vesna Baltezarević, profesor na Fakultetu za kulturu i medije – Megatrend: *Desilo se čudo u Srbiji – 26. maja usvojen je Zakon o sprečavanju zlostavljanja na radu. Njegova primena počće za tri meseca od usvajanja.*

Milina Tušjak, sekretar Socijalno ekonomskog saveta Vojvodine: *Broj obraćanja stručnim službama daleko je manji od realnog broja onih nad kojima se vrši mobing. U situaciji kada na jednog zaposlenog imamo tri nezaposlene osobe, javlja se veliki strah od gubitka posla.*

Ranka Keča, zamjenica direktora za ljudske resurse Erste banke: *Erste grupa ima dobru tradiciju sindikalnog organizovanja - svi problemi u radnoj sredini rešavaju se vrlo uspešno.*

Majda Sikošek, glavna koordinatorica NVO Felicitas: *Ono što mogu da urade nevladine organizacije jeste da govorimo javno i da tražimo podršku. To je takozvano „dizanje prašine“, pravljenje buke, ukazivanje na problem. To je naš posao.*

Jasna Vukotić Maričić, inspektor rada Prvog Odeljenja inspekcije rada u gradu Beogradu: *Zahtevi koji se podnose inspekciji sve češće imaju obeležja mobinga, tako da je teško razdvojiti šta je klasična povreda prava iz radnog odnosa, koja za uzrok ne mora da ima mobing, a šta mobing.*

Slobodanka Branković, savetnica ministra za rad i socijalnu politiku: *Jedan od uzroka pojave mobinga je loša privatizacija: oko 35 odsto privatizacija nije urađeno kako bi trebalo, a sledstveno tome imamo veliki broj zaposlenih koji su ušli u nezdravo radno okruženje.*

Olga Kićanović, samostalni pravni savetnik u Republičkoj agenciji za mirno rešavanje radnih sporova: *Cenu mobinga plaćamo svi i plaćaćemo je sve dok se ne prihvati opšta istina da radnik nije trošak koji treba smanjiti, već resurs u koji treba ulagati, istakla je Olga Kićanović.*

Radionice su bile sastavni deo Početne konferencije

Seminar - „Zašto baš ja“

Seminar pod nazivom „Zašto baš ja“ podržan od Fondacije Friedrich Ebert biće održan u periodu od 1. do 4. septembra 2010. godine na Zlatiboru.

Trideset predstavnika SS BOFOS-a imaće priliku da se upozna sa najbitnijim elementima Zakona o sprečavanju zlostavljanja na radu koji je usvojen 26. maja 2010. godine. U okviru seminara govoriće se o mobingu u sektoru finansijskog posredovanja – predavači će objasniti zašto je ova negativna pojava izražena baš u pomenutom sektoru. Biće reči i o negiranju mobinga koji je usko povezan sa strahom od gubitka posla, kao i o važnosti aktivnog pristupa u rešavanju problema mobinga. Učesnici će kroz radionice saznati više o profilu mobera i psihologiji žrtve mobinga u cilju prevencije od ove pošasti modernog doba.

Predstavnici sindikata koji će proći ovu obuku svojim znanjima mogu pozitivno uticati na ukupno poboljšanje uslova u radnoj sredini, a samim tim i na efikasnost poslovanja. Sindikalno rukovodstvo dobiće odgovore na pitanja koja se tiču uzroka intezivne pojave mobinga u sektoru bankarstva, osiguranja i finansijskog posredovanja. Stručnjaci koji se bave fenomenom mobinga pomoći će sindikalnim liderima da steknu znanja i veštine neophodne da bi se mobing sprečio.

Seminar - Kolektivno pregovaranje i veštine pregovaranja

CNV International - sindikat iz Holandije podržao je projekat pod nazivom „Kolektivno pregovaranje i veštine pregovaranja“ koji će biti realizovan kroz organizaciju dva seminara tokom 2010. i 2011. godine.

Cilj projekta je obuka članova SS BOFOS-a i sindikalnog rukovodstva - kako bi na najadekvatniji način uspeali da se izbore sa novom situacijom u kojoj su skoro sve postojeće kompanije u sektoru finansijskog posredovanja privatizovane.

U projektu je naznačeno da je kolektivno pregovaranje najuspešniji način za zaposlene da postignu svoje ciljeve koji se tiču pitanja plata, radnog vremena i uslova rada. Takođe je navedeno da kolektivno pregovaranje omogućava rukovodstvu da efikasno pregovara sa radnicima i da ovaj vid dogovora donosi boljitak svima.

Projekat podrazumeva organizaciju dva seminara – prvog koji će trajati tri dana i koji će se održati tokom ove godine i drugog, dvodnevnog koji je predviđen za narednu godinu.

Podrška i pomoć štrajkačima

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović izjavio je da će Savez podržati zaposlene u izdavačkom preduzeću "Prosveta", koji štrajkuju pet meseci i da će izvršiti pritisak na Agenciju za privatizaciju i Ministarstvo ekonomije kako bi bio raskinut kupoprodajni ugovor.

Orbović je, nakon posete zaposlenima u knjižari "Geca Kon" u Knez Mihailovoj ulici, rekao da postoji osnova za raskid ugovora i da je nejasno zašto Agencija i Ministarstvo daju nove rokove vlasniku za izmirenje obaveza i tako produžavaju ugovor i agoniju zaposlenih.

- Za ovo što radite imate punu podršku sindikata i moramo da izguramo ovo do kraja. Ako to ne budemo rešili u kratkom roku legalnim putevima, predstoji nam da iz ovih radnji, zajedno sa zaposlenima, izađemo ispred Agencije i Ministarstva i na taj način izvršimo dodatni pritisak da ugovor bude raskinut, - naglasio je on.

Čestitajući zaposlenima na upornosti u borbi za imovinu koja je stvarana generacijama, Orbović je ukazao da je privatizacija u Srbiji napravila veliko zlo, da je puno uništenih firmi i da ta tendencija, nažalost, raste. Predsednica Samostalnog sindikata u IP "Prosveta" Ljubica Stjepanović-Muhić je kazala da poslodavac, pored toga što je imao dovoljno rokova za izmirenje obaveza, radnicima "Prosvete" isplatio samo neto zarade, ali ne i doprinose za 16 meseci, sindikalne članarine i otpremnine za odlazak u penziju.

Organizovana zaštita interesa – ideja sindikalizma

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije, Ljubisav Orbović, predsednik Saveza samostalnih sindikata Vojvodine, Milorad Mijatović, predsednik sindikata građevinara i IGM Srbije, Duško Vuković i predsednik Pokrajinskog odbora sindikata građevinara Vojvodine, Živojin Stojiljković, posetili su povereništvo Saveza samostalnih sindikata Srbije za opštinu Kanjiža. Šandor Imre, izabrani poverenik upoznao ih je sa situacijom u opštini u kojoj samostalni sindikat ima 2.000 članova.

(Izvor: Zvanična internet prezentacija Saveza samostalnih sindikata Srbije www.sindikatsr.rs)

14. Kongres SSSS

14. Kongres Saveza samostalnih sindikata Srbije, održan 27. maja 2010 godine uz prisustvo od oko 1.000 učesnika. Predsednik SSSS Ljubisav Orbović rekao je da nikada nije postojalo više razloga i brige za budućnost nego sada, kada su realni pokazatelji uslova života sve lošiji, a radnih mesta i prava sve manje.

- U Srbiji je od 2002. godine do danas svakog dana u proseku bez posla ostajalo 213 ljudi, a trenutno je oko 110.000 onih koji rade za minimalac, dok 160.000 radnika ne prima redovno zarade, naglasio je Orbović. On je rekao da sindikati nikako nisu protiv privatizacije, ali da se plaši da će se njihove procene o tome da će više od 40 odsto ugovora biti poništeno na kraju i obistiniti. Privatizacijom smo, prema njegovim rečima, dobili samo to da društvenih preduzeća gotovo da nema, da se drastično smanjuje broj zaposlenih, dok su proizvodni kapaciteti bukvalno uništeni.

Učesnicima Kongresa se obratio i predsednik Srbije Boris Tadić, rekavši da se naše društvo nalazilo i još uvek je u velikim iskušenjima, za koja nema jednostavnog niti brzog rešenja. On je izrazio očekivanje da će se prvi pozitivni znaci poboljšanja osetiti ove godine, u 2011. veći rast proizvodnje i ekonomije, dok se rast od pet odsto može očekivati tek 2012. i 2013. godine.

- Sindikati su partneri vladi i poslodavcima u izlasku iz krize i zato me raduje što rukovodstvo SSSS pokazuje odgovornost i odlučno se bori za radnička prava - istakao je Tadić. Učesnicima su se obratili potpredsednik Vlade Srbije Ivica Dačić, kao i ministar rada i socijalne politike Rasim Ljajić. Tokom svečanog dela učesnicima Kongresa su se obratili i predstavnici Privredne komore Srbije, Unije poslodavaca Srbije, Međunarodne konfederacije sindikata i sindikata iz drugih zemalja.

Delegati 14. Kongresa SSSS, velikom većinom glasova, izabrali su danas Ljubisava Orbovića za predsednika Saveza u narednom petogodišnjem periodu. Zahvalivši se na ukazanom poverenju da ponovo bude na čelu najveće sindikalne centrale u Srbiji, Orbović je rekao da je dobio čast i obavezu da nastavi uspešno započete aktivnosti na organizacionoj reformi i finansijskoj konsolidaciji organizacije.

(Izvor: Zvanična internet prezentacija Saveza samostalnih sindikata Srbije www.sindikatsr.rs)

Statistika

Anketa o potrošnji domaćinstava I kvartal 2010. godine Struktura potrošnje i izdataka

Izdatak	Područje		
	Centralna Srbija	Vojvodina	Grad Beograd
Osnovni izdaci			
Hrana i bezalkoholna pića	44,3%	37,2%	38,7%
Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	15,6%	20,0%	15,7%
Ostali izdaci	Teritorija Republike Srbije		
Transport	9,2%		
Odeća i obuća	5,1%		
Nameštaj, opremanje domaćinstava i održavanje	4,6%		
Rekreacija i kultura	3,8%		

U prvom kvartalu 2010. godine, u Republici Srbiji, prosečna mesečna raspoloživa sredstva po domaćinstvu iznosila su 45.246 dinara. Od ukupno raspoloživih sredstava 94,3% čine prihodi u novcu, a 5,7% su prihodi u naturi. Najveći udeo u novčanim prihodima imaju prihodi iz redovnog radnog odnosa – 46,9% i penzije – 36,8%. Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava, u Republici Srbiji iznose 40.977 dinara, od čega je najveći udeo izdataka za hranu i bezalkoholna pića 40,9%.

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/index.php>)

Indeks potrošačkih cena, maj 2010.

Cene proizvoda i usluga koje se koriste za ličnu potrošnju u maju 2010. godine u odnosu na april 2010. godine u proseku su više za 1,5%. Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje u maju 2010. godine, u odnosu na prethodni mesec, najveći rast cena zabeležen je u grupama Hrana i bezalkoholna pića (2,8%), Transport (2,0%) Rekreacija i kultura (2,0%), Zdravstvo (1,6%), Nameštaj, pokućstvo i tekuće održavanje (1,0%) i Restorani i hoteli (0,7%).

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/index.php>)

Troškovi života u Republici Srbiji u maju 2010.

Troškovi života u Republici Srbiji u maju 2010. godine u odnosu na prethodni mesec u proseku su viši za 1,3%. U maju 2010. godine u odnosu na isti mesec 2009. godine troškovi života su povećani za 3,8% a u odnosu na decembar 2009. godine za 4,0%.

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/index.php>)

Vesti - Ekonomija

Kasni otplata 100.000 kredita

Banke su za samo mesec dana od aprila do maja dobile 8.000 clijenata koji kasne sa otplatom kredita. Tako je u docnju dužu od 60 dana ukupno upalo tačno 97.137 građana i 17.665 poljoprivrednika, a u docnju dužu od 15 dana po oko 10.500 pravnih lica i preduzetnika. Ukupno, dakle, 136.000 clijenata ili nešto više od 12 odsto ukupnih dužnika u bankama više nema novca da redovno otplaćuje kredite. Samo za dva meseca, od marta do maja, ovaj broj je povećan za 15.000, a najveći rast je zabeležen kod stanovništva, čak 16 odsto.

(Izvor B 92)

Banke zaradile 6,9 mlrd. dinara

Banke su u prvom tromesečju ove godine ostvarile dobitak pre oporezivanja od 6,9 milijardi dinara, što je za 1,2 odsto više u odnosu na isti period 2009. Posle značajnih stopa pada dobitka pre oporezivanja u poslednja četiri kvartala, sa početkom 2010. godine po prvi put bankarski sektor beleži zaustavljanje tog trenda. U prva tri meseca 2010. gubitak je zabeležilo devet banaka, koje zajedno čine 13 odsto aktive sektora. Ukupan ostvareni gubitak tih banaka za prva tri meseca ove godine iznosi 1,4 milijarde dinara.

(Izvor B 92)

Grčke banke ostaju u Srbiji

Grčke banke će zadržati nivo plasmana u Srbiji, neće povlačiti sredstva iz Srbije i nastaviće da finansiraju projekte kao i do sada, rekao je Slobodan Milosavljević. On kaže da je njihovo stabilno poslovanje u Srbiji "dobra vest za privredu i za građane" i istakao da je to "jedna od važnih preduslova za oporavak privrede".

- Mi smo za to dobili uveravanja od čelnih ljudi grčkih banaka koje su prisutne na tržištu Srbije - Alfa banke, EFG banke, Nacionalne banke Grčke, Pireus i Marfin banke, kaže ministar trgovine Srbije. Prema njegovim rečima, finansiranje tih banaka će čak biti i na višem nivou.

(Izvor B 92)

EFSE: Komercijalnoj 20 miliona evra

Evropski fond za Jugoistočnu Evropu (EFSE) je saopštio da će Komercijalnoj banci iz Beograda odobriti kredit od 20 miliona evra. Komercijalna banka će novac iskoristiti za finansiranje investicija i obrtnog kapitala lokalnih mikro i malih preduzeća i preduzetnika. U saopštenju se navodi da će Komercijalna banka preduzećima i individualnim preduzetnicima davati kroz dugoročne kredite u iznosu do 100.000 evra. Ovo je drugi kredit koji je EFSE odobrio Komercijalnoj banci za refinansiranje kredita za mikro i mala preduzeća, a prvi je odobren u maju 2009. godine u iznosu od 20 miliona evra. Kako se navodi, taj kredit je olakšao otvaranje novih radnih mesta i ubrzao rast mikro i malih preduzeća i doprineo većem poverenju u bankarski sektor u Srbiji.

(Izvor B 92)

Lizing kućama vraćeno 2.000 vozila

Od početka krize do danas oko 2.000 vozila završilo na parkinzima lizing kompanija, jer građani nisu mogli redovno da izmiruju rate. To su međutim procene, budući da lizing kompanije ne vode evidenciju i nerado govore o brojkama. Ipak statistika pokazuje da se broj ugovora drastično smanjuje. Poslednjeg dana 2008. godine 17.768 građana imalo je potpisan ugovor, dok je u ovom trenutku svega njih 13.526 u poslu sa lizing kompanijama.

(Izvor B 92)

U pripremi Zakoni o pomoći bankama

Vlada priprema predloge zakona o očuvanju finansijske stabilnosti da bi banke dobile pravovremenu finansijsku podršku u uslovima poremećaja na tržištu. Ministarka finansija Diana Dragutinović kaže da ti zakoni nemaju veze sa krizom u Grčkoj, već se donose za buduća vremena koja budu zahtevala brzu reakciju.

(Izvor B 92)